

Η ΧΡΗΣΗ ΤΟΥ ΠΛΟΥΤΟΥ

« Πτωχός δε τις ονόματι Λάζαρος»

Το σημερινό Ευαγγελικό ανάγνωσμα είναι μια παραβολή. Παρουσιάζει κάποιον ανώνυμο πλούσιο, πού είναι «άφιλοκτίρμων», και έναν πένητα, πού ακούει στο όνομα Λάζαρος. Λάζαρος στα εβραϊκά μεταφράζεται «ό Θεός βοηθεί», δηλ. και το όνομά του ακόμη υποδηλώνει τη μεγάλη ένδεια πού είχε. «Ας μας επιτραπεί όμως να σημειώσουμε κάποιες παρατηρήσεις των αγίων Πατέρων, εάν πράγματι ή Ιστορία αυτή είναι παραβολή. Ο άγιος Κύριλλος Αλεξανδρείας γράφει πώς, ενώ για τον πλούσιο ό Κύριος αποφεύγει να αναφέρει το όνομά του και απλώς μας λέγει· «άνθρωπος δέ τις ήν πλούσιος» (Λουκ. 16,19), δεν κάνει το ίδιο και για τον πτωχό. «Διά τί γάρ μή είπε, Πτωχός δέ τις άνθρωπος, αλλά, Λάζαρος; Ίνα τή προσηγορίσι δείξη πείρα και άληθεια ταύτα πεπράχθαι», δηλαδή γιατί να μην πει, κάποιος φτωχός άνθρωπος, αλλά Λάζαρος; Ονομάτισε το φτωχό, ώστε από το όνομα να δείξει πώς αληθινά έχουν συμβεί αυτά (τα όποία πρόκειται να διηγηθεί). Ο Ευθύμιος Ζιγαβηνός προχωρεί ακόμη πιο πολύ και λέγει πώς από την παράδοση των Εβραίων ό πλούσιος ονομαζόταν Νινευίς κι ό φτωχός Λάζαρος. «Όταν πέθαναν και οι δυό, «παραβολήν ο Χριστός τα κατ' αυτούς έποίησε», τότε ο Χριστός έκανε τη ζωή τους παραβολή. Τα ίδια λέγει κι ο άγιος Θεοφύλακτος. Υπήρχε στα Ιεροσόλυμα κάποιος Λά-ζαρος ονομαστός για τη φτώχεια του.

Ο πτωχός Λάζαρος

Τα χαρακτηριστικά γνωρίσματα του Λαζάρου είναι πολλά. «Ήταν πτωχός, άρρωστος, γεμάτος από πληγές. Υπάρχει περίπτωση να είναι κάποιος άρρωστος, αλλά να μην έχει πληγές. Αυτός είχε και τα δύο. Επίσης, είχε το ψυχολογικό βασανιστήριο να βλέπει άλλους να «ύπερτρυφούν», δηλ. να παραχορταίνουν, αυτός δε «λιμώπτειν», να πεθαίνει από την πείνα (άγιος Θεοφύλακτος). Ήταν ξεχασμένος από τους οικείους του και, το ακόμη πιο τραγικό, ενώ κανείς άνθρωπος δεν ερχόταν να τον βοηθήσει, «οι κύνες ερχό-μενοι απέλειχον τα έλκη αυτού» (Λουκ. 16,21). Ο Λάζαρος μπροστά στην πύλη του σπιτιού του πλουσίου έμοιαζε με τον άνθρωπο πού έφτασε στο λιμάνι κι εκεί ναυάγησε. Ήταν κοντά στην πηγή και υπέφερε από δίψα, «δίψη χαλεπωτάτη την ψυχήν άγχόμενος», κατά τον ιερό Χρυσόστομο. Κατά τον ίδιο Άγιο, υπήρχε και μια πονηρή υπόληψη και γνώμη από τους πολλούς για το πρόσωπο του Λαζάρου. Ίσως έλεγαν: για να έχει τόσα κακά επάνω του, πι-θανώς να είναι πολύ αμαρτωλός.

Τι ήθελε να διδάξει ό Κύριος με την παραβολή αυτή; Πρώτα πρώτα ήθελε να καταρρίψει την εσφαλμένη αντίληψη των Εβραίων, πώς καθένας πού είναι άρρωστος και φτωχός, είναι στερημένος της εύνοιας του Θεού. Πέθανε ό φτωχός κι οδηγήθηκε από τους αγγέλους «εις τον κολπον Αβραάμ» (Λουκ. όπ.π. στίχ. 22). Αντίθετα, μετά το θάνατο του ο πλούσιος βρέθηκε να είναι βασανιζόμενος.

Ο αδυσώπητος πλούσιος και ζώντας ήταν μέσα στο μνήμα της στέρησης της χάριτος του Θεού και μετά θάνατο πάλι το ίδιο. Η ψυχή του ήταν θαμμένη μέσα στα υλικά αγαθά. Αυτοί πού διαχειρίζονται τον πλούτο ιδιοτελώς και δεν έρχονται αρωγοί στους πτωχούς αδελφούς τους, δεν θα έχουν καλό τέλος.

Ο Κύριος με την παραβολή αυτή ήθελε να μας διδάξει να είμαστε φιλάλληλοι και φιλόπτωχοι. Πολλές φορές το είχε διακηρύξει: «Πωλήσατε τα υπάρχοντα υμών και δότε έλεημοσύνην» (Λουκ. 12,33). Πράγματι, ή εντολή αυτή είναι καλή, αγαθή και σωτήρια, αλλά πάρα πολύ δύσκολη στην εφαρμογή της. Δυσκολεύονται οι πολλοί να την παραδεχθούν. Ο ανθρώπινος νους συναντάει εμπόδια στίς εντολές αυτές πού απαιτούν «βία» στην εφαρμογή τους. Έτσι ό Κύριος, λέγοντας την παραβολή αυτή και δείχνοντας

τα απο-τελέσματα της ζωής των δύο αυτών αντίθετων τύπων, μας παρακινεί να δια-χειρισθούμε τον πλούτο μας με πνεύμα φιλαλληλίας. Μας ώθει λέγοντας:

«ποιήσατε έαυτοίς φίλους εκ του μαμωνά της αδικίας» (Λουκ. 16,9).

Εντύπωση προκαλεί το ρήμα «άπέλαβες» (Λουκ. 16,25). Δε λέγει «έλα-βες», αλλά «άπέλαβες». Το ρήμα «απολαμβάνω» «επί των χρεωστουμένων τάττεται», λέγει ό Ζιγαβηνός. Τί χρωστούσε στον πλούσιο και στον φτωχό ο Θεός; Προφανώς ο πλούσιος κάποια αρετή θα είχε. Δεν θα ήταν παντελώς άμοιρος αρετών. Γι' αυτή του την αρετή του έδωσε πλούσια τα αγαθά στη γη. Επίσης κι ο πτωχός κάποια κακία θα είχε. Με τα δεινά και την υπομονή του ξεπλήρωσε κάθε χρέος της κακίας. Πέθαναν έχοντας ο ένας άκρατη κακία κι ο άλλος άκρατη αρετή. Ό,τι χρωστούσαν, το ξεχρέωσαν στη γη. Στην άλλη ζωή το λόγο καθ' ολοκληρίαν τον είχε ο Θεός.

Αδελφοί μου,

Στην καθημερινή μας ζωή πολλοί είναι εκείνοι πού ζητούν τη βοήθειά μας. Όπως επίσης και πολλές είναι οι φορές πού αρνηθήκαμε να βοηθήσουμε κά-ποιον, ενώ μπορούσαμε. Ή ωραιοτάτη αυτή παραβολή μας βοηθεί πολύ να ξε-περάσουμε τον εαυτό μας και να νιώσουμε τον άλλο σαν αδελφό μας, που θα μας χαρίσει τη Βασιλεία του Θεού ή θα γίνει αίτια να κατακριθούμε αιώνια.

Αρχιμ.Ι.Δ.Φ.

ΤΟ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ (Λουκ. Ιζ' 19-31)

Ή μετά θάνατον ζωή Είπεν ό Κύριος «Άνθρωπός τις ήν πλούσιος, και ένεδιδύσκετο πορφύραν και βύσσον, εύφραινόμενος καθ' ήμέραν λαμπρώς. **Πτωχός δέ τις ήν, ονόματι Λάζαρος**, ός έβέβλητο πρός τον πυλώνα αυτού ήλκωμένος, και έπιθυμών χορτασθήναι από των ψιχίων των πιπτόντων από τής τραπέζης του πλουσίου· αλλά και οί κύνες ερχόμενοι άπέλειχον τα έλκη αυτού. Έγένετο δέ άποθανείν τον πτωχόν, και άπενεχθήναι αυτόν υπό των Αγγέλων εις τον κόλπον του Αβραάμ. Απέθανε δέ και ό πλούσιος, και ετάφη. Και έν τώ «Αδη έπάρας τούς οφθαλμούς αυτού, υπάρχων έν βασάνοις, ορά τόν Αβραάμ από μακρόθεν, και Λάζαρον έν τοις κόλποις αυτού. Και αυτός φωνήσας είπε· Πάτερ Αβραάμ, ελέησόν με, και πέμψον Λάζαρον, ίνα βάψη το άκρον του δακτύλου αυτού ύδατος, και κα-ταψύξη τήν γλώσσαν μου ότι όδυνώμαι έν τή φλογί ταύτη. Είπε δε Αβραάμ· Τέκνον, μνήσθητι ότι άπέλαβες σύ τά αγαθά σου έν τή ζωή σου, και Λάζαρος ομοίως τα κακά· νύν δέ όδε παρακαλείται, σύ δέ οδυνάσαι. Και επί πάσι τούτοις, μεταξύ ημών και υμών χάσμα μέγα έστήρικται, όπως οι θέλοντες διαβήναι εντεύθεν πρός υμάς μή δύνωνται, μηδέ οί εκείθεν πρός ημάς διαπερώσιν. Είπε δέ. Ερωτώ ούν σε, πάτερ, ίνα πέμψης αυτόν εις τον οίκον του πατρός μου· έχω γάρ πέντε αδελ-φούς, όπως διαμαρτύρηται αύτοίς, ίνα μη και αυτοί έλθωσιν εις τόν τόπον τούτον της βασάνου. Λέγει αύτω Αβραάμ· Έχουσι Μωσέα και τούς Προφήτας άκουσάτωσαν αυτών. Ό δε είπεν. Ουχί, Πάτερ Αβραάμ άλλ' εάν τις από νεκρών πορευθή πρός αυτούς, μετανοήσουσιν. Είπε δε αύτώ Εί Μωσέως και των Προφητών ούκ άκούουσιν, ουδέ εάν τις εκ νεκρών άναστή, πεισθήσονται.

Μετάφραση της Ευαγγελικής περικοπής

Είπε ό Κύριος· Κάποτε υπήρχε ένας πλούσιος άνθρωπος, ό όποιος φο-ρούσε πορφύρα και λινά ενδύματα και ζούσε καθημερινά μέσα σε μεγάλη πολυτέλεια. Κοντά στην πύλη του ήταν ξαπλωμένος ένας φτωχός, ονομαζόμενος **Λάζαρος**, γεμάτος πληγές, ό όποιος επιθυμούσε να χορτάσει από τα ψίχουλα πού έπεφταν από το τραπέζι του πλουσίου. Ακόμη και τα σκυλιά συνήθιζαν να έρχονται και να γλύφουν τίς πληγές του. Συνέβη να πεθάνει ό φτωχός και να μεταφερθεί από τους αγγέλους στον κόλπο του Αβραάμ. Πέθανε και ό πλούσιος και τάφηκε. Στον Άδη, όπου βασανιζόταν σήκωσε τα μάτια του και βλέπει από μακριά τον Αβραάμ και το Λάζαρο στους κόλ-πους του. Και φώναξε και

είπε: «Πάτερ Αβραάμ, ελέησέ με καί στείλε το Λά-ζαρο να βουτηξει την άκρη του δακτύλου του σε νερό καί να δροσίσει την γλώσσα μου, γιατί υποφέρω μέσα σ αυτή τη φλόγα». Αλλ' ό Αβραάμ είπε:

«Παιδί μου, θυμήσου ότι εσύ απόλαυσες τα αγαθά σου στη ζωή σου όπως καί ό Λάζαρος τα κακά· τώρα όμως αυτός εδώ παρηγορείται και εσύ υποφέρεις. Καί εκτός από όλα αυτά υπάρχει μεταξύ μας ένα μεγάλο χάσμα ώστε να μην μπορούν να περάσουν εκείνοι πού θέλουν να διαβούν από εδώ σ' εσάς, ούτε οί από εκεί σ' εμάς». Τότε είπε: «Σε παρακαλώ λοιπόν, πατέρα, να τον στείλεις στο σπίτι του πατέρα μου, γιατί έχω πέντε αδελφούς, να τους νου-θετήσει για να μην έλθουν καί αυτοί στον τόπο αυτό των βασάνων». Λέει σ' αυτόν ό Αβραάμ: «Έχουν τον Μωυσή καί τους προφήτες, ας τους ακού-σουν». Αυτός είπε: «Όχι, πάτερ Αβραάμ, αλλ εάν κάποιος από τους νε-κρούς πάει σ' αυτούς, θα μετανοήσουν». Αλλ' ό Αβραάμ του απάντησε;

«Εάν δεν ακούνε τον Μωυσή καί τους προφήτες, δεν θα πεισθούν και αν ακόμη αναστηθεί κάποιος από τους νεκρούς».